

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อในการนำเสนอเกี่ยวกับ การสรุป อภิปรายผลตามสมมติฐาน และ ข้อเสนอแนะ ซึ่งได้นำเสนอรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1. การสรุป

สรุปข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 57.14) อายุเฉลี่ย น้อยกว่า 21 ปี (ร้อยละ 72.49) มีรายได้ของครอบครัว รวมทั้งหมดต่อเดือน โดยเฉลี่ย น้อยกว่า 25,935 บาท (ร้อยละ 68.22) ค่าใช้จ่ายในครอบครัวรวมทั้งหมดต่อเดือน น้อยกว่า 15,413 บาท (ร้อยละ 65.78) เป็นลูกคนที่ 2 (ร้อยละ 55.66) มีสมาชิกในครอบครัว โดยเฉลี่ยน้อยกว่า 4 คน (ร้อยละ 57.63) การศึกษาบิดามารดา (โดยเฉลี่ย) น้อยกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 60.31)

สรุปผลการศึกษาระดับจิตสาธารณะ

ลักษณะจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีมีระดับดังนี้ (1) ด้านการใช้สาธารณะสมบัติภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=4.92) (2) ด้านการถือเป็นที่หน้าที่ภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=4.71) และ (3) ด้านเคารพสิทธิผู้อื่นภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=4.92)

2. อภิปรายผลตามสมมติฐาน

สรุปเปรียบเทียบประสพการณ์ทางสังคม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับจิตสาธารณะ

สมมติฐาน 1.1 คาดว่านักศึกษาที่มี ประสพการณ์ทางสังคมเหมาะสมมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก จะมีจิตสาธารณะด้านการใช้ มากกว่า นักศึกษาที่มีประสพการณ์ทางสังคมเหมาะสมน้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย

ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในการทดสอบสมมติฐานนี้ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ 1) ประสพการณ์ทางสังคม แบ่งเป็น ประสพการณ์ทางสังคมที่น้อย ประสพการณ์ทาง

สังคมที่ดีมาก 2) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แบ่งเป็น ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ส่วนตัวแปรตามมี 1 ตัวแปร คือ จิตสาธารณะด้านการใช้

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง พบว่า (1) นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมดีมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก มีจิตสาธารณะด้านการใช้มากกว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ปรากฏในหมู่นักศึกษาที่เป็นลูกคนที่ 2 ขึ้นไป และในหมู่นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (2) นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย มีจิตสาธารณะด้านการใช้มากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ปรากฏในหมู่นักศึกษาเพศชาย ในหมู่นักศึกษาที่การศึกษาคิดตามารตามาก (3) นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมมาก มีจิตสาธารณะด้านการใช้มากกว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมน้อย ปรากฏในหมู่นักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวน้อย ในหมู่นักศึกษาที่มีสมาชิกครอบครัวน้อย ในหมู่นักศึกษาคณะครุศาสตร์ และในหมู่นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

และนอกจากนี้ยังพบอีก 4 ประเด็นสำคัญ คือ ประเด็นที่ 1 ในหมู่นักศึกษารวม พบว่า 1) ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดี่น้อย ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย มีจิตสาธารณะด้านการใช้มากกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก 2) ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการใช้มากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดี่น้อย ประเด็นที่ 2 ในหมู่นักศึกษาที่มีอายุมาก พบว่า 1) ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการใช้มากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดี่น้อย 2) ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดี่น้อย ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย มีจิตสาธารณะด้านการใช้มากกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ประเด็นที่ 3 ในหมู่นักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวมาก พบว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการใช้มากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดี่น้อย และ ประเด็นที่ 4 ในหมู่นักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายครอบครัวมาก พบว่า 1) ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการใช้มากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดี่น้อย 2) ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดี่น้อย ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย มีจิตสาธารณะด้านการใช้มากกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าผลการวิจัยในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 1.1 ในบางกลุ่มย่อย คือ นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมดีมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก มีจิตสาธารณะด้านการใช้ มากกว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ปรากฏในหมู่นักศึกษาที่เป็นลูกคนที่ 2 ขึ้นไป และในหมู่นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการเป็นลูกคนที่ 2 ขึ้นไป เป็นผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมมาก จาก

สมาชิกในครอบครัวและหรือจากบุคคลรอบข้าง เป็นต้น จึงทำให้เป็นผู้มีจิตสาธารณะด้านการใช้มากขึ้น ในส่วนนี้พบผลการวิจัยที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษฎา หนูรุ่ง (2551:94) จิตสาธารณะด้านการใช้ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ($r=.345$) นอกจากนี้ยังพบผลที่สอดคล้องกับการศึกษาของ พรรณี บุญประกอบ และ จริญญา อุ่ณัฐิวัฒน์ (2546:29) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเยาวชนไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.445$) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัจิตสาธารณะด้านการใช้สาธารณะสมบัติ เป็นสำคัญ

สมมติฐาน 1.2 คาดว่านักศึกษาที่มี ประสบการณ์ทางสังคมเหมาะสมมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก จะมีจิตสาธารณะด้านการถือเป็นที่ มากกว่า นักศึกษาที่มี ประสบการณ์ทางสังคมเหมาะสมน้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย

ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในการทดสอบสมมติฐานนี้ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ 1) ประสบการณ์ทางสังคม แบ่งเป็น ประสบการณ์ทางสังคมที่ตื้นน้อย ประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก 2) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แบ่งเป็น ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ส่วนตัวแปรตามมี 1 ตัวแปร คือ จิตสาธารณะด้านการถือเป็นที่

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง พบว่า ในหมู่นักศึกษารวม ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก มีจิตสาธารณะด้านการถือเป็นที่มากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 18 กลุ่ม ผลปรากฏว่า 1) ในหมู่นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก จิตสาธารณะด้านการถือเป็นที่มากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏ ในหมู่นักศึกษาเพศชาย ในหมู่นักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวน้อย ในหมู่นักศึกษาที่เป็นลูกคนที่ 1 และ ในหมู่นักศึกษาที่การศึกษาบิดามารดาน้อย 2) ในหมู่นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก จิตสาธารณะด้านการถือเป็นที่มากกว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏ ในหมู่นักศึกษาที่มีสมาชิกครอบครัวน้อย ในหมู่นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ ในหมู่นักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าผลการวิจัยในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 1.2 ในบางส่วน และในบางกลุ่มย่อย คือ ในหมู่นักศึกษารวม ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก มีจิตสาธารณะด้านการถือเป็นที่มากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ได้ตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติด้วย

สมมติฐาน 1.3 คาดว่านักศึกษาที่มี ประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก จะมีจิตสาธารณะด้านเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ด้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย

ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในการทดสอบสมมติฐานนี้ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ 1) ประสบการณ์ทางสังคม แบ่งเป็น ประสบการณ์ทางสังคมที่ด้อย ประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก 2) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แบ่งเป็น ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ส่วนตัวแปรตามมี 1 ตัวแปร คือ จิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่น

การวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า (1) ในหมู่นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมน้อย และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏ ในหมู่นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (2) ในหมู่นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ด้อย ผลเช่นนี้ปรากฏ ในหมู่นักศึกษาที่มีอายุน้อย ในหมู่นักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวน้อย ในหมู่นักศึกษาที่มีสมาชิกครอบครัวน้อย ในหมู่นักศึกษาคณะครุศาสตร์ และในหมู่นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

นอกจากนี้ยังพบอีก 6 ประเด็นที่สำคัญ คือ ประเด็นที่ 1 ในหมู่นักศึกษาที่มีอายุน้อย พบว่า (1) ในหมู่นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ด้อย (2) ในหมู่นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ด้อย ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ประเด็นที่ 2 ในหมู่นักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวน้อย พบว่า (1) ในหมู่นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ด้อย (2) ในหมู่นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ด้อย ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ประเด็นที่ 3 ในหมู่นักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายครอบครัวน้อย พบว่า (1) ในหมู่นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมน้อย (2) ในหมู่นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ด้อย ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ประเด็นที่ 4 ในหมู่นักศึกษาที่มีสมาชิกครอบครัวมาก พบว่า ในหมู่นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ด้อย ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ประเด็นที่ 5 ในหมู่นักศึกษาที่การศึกษาบิดามารดา

น้อย พบว่า (1) ในหมู่นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ด้อย มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย (2) ในหมู่นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และ ประเด็นที่ 6 ในหมู่นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ พบว่า (1) ในหมู่นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมน้อย (2) ในหมู่นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ด้อย ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก (3) ในหมู่นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ด้อย

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าผลการวิจัยในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 1.3 ในบางกลุ่มย่อย คือ ในหมู่นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ทางสังคมน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ฯ ได้รับการกล่อมเกลาทางสังคมมากกว่า ตลอดถึงได้รับการเรียนรู้ในด้านสังคมให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้น จึงทำให้มีจิตสาธารณะด้านเคารพสิทธิผู้อื่นมากตามไปด้วย

สรุปเปรียบเทียบ การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง เหตุผลเชิงจริยธรรม กับจิตสาธารณะ

สมมติฐาน 2.1 คาดว่านักศึกษาที่มี การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างมาก มีเหตุผลเชิงจริยธรรมมาก จะมีจิตสาธารณะด้านการใช้ มากกว่า นักศึกษาที่มี ประสบการณ์ทางสังคมเหมาะสมน้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย

ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในการทดสอบสมมติฐานนี้ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ 1) การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง แบ่งเป็น การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างด้อย การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างดีมาก 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม แบ่งเป็น เหตุผลเชิงจริยธรรมน้อย เหตุผลเชิงจริยธรรมมาก ส่วนตัวแปรตามมี 1 ตัวแปร คือ จิตสาธารณะด้านการใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มย่อยพบว่า 1) ในหมู่นักศึกษาที่มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างดีมาก และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมมาก มีจิตสาธารณะด้านการใช้มากกว่า นักศึกษาที่มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างด้อย และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน กลุ่มนักศึกษาที่มีสมาชิกครอบครัว

น้อย 2) นักศึกษาที่มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการใช้มากกว่า นักศึกษาที่มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างดีน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏใน กลุ่มนักศึกษาเพศหญิง กลุ่มนักศึกษาที่อายุน้อย กลุ่มนักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวน้อย และกลุ่มนักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายครอบครัวน้อย

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าผลการวิจัยในส่วนนี้ สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.1 ในบางส่วน และในบางกลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักศึกษาที่มีสมาชิกครอบครัวน้อย พบว่า ผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างดีมาก และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมมาก มีจิตสาธารณะด้านการใช้มากกว่า นักศึกษาที่มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างดีน้อย และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่มีสมาชิกครอบครัวน้อยอาจได้รับการอบรมดูแลจากบิดามารดาเป็นอย่างดี จึงทำให้มีจิตสาธารณะด้านการใช้ดีตามไปด้วย

สมมติฐาน 2.2 คาดว่านักศึกษาที่มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างมาก มีเหตุผลเชิงจริยธรรมมาก จะมีจิตสาธารณะด้านการถือเงินหน้ามือ มากกว่า นักศึกษาที่มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างน้อย มีเหตุผลเชิงจริยธรรมน้อย

ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในการทดสอบสมมติฐานนี้ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ 1) การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง แบ่งเป็น การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างดีน้อย การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างดีมาก 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม แบ่งเป็น เหตุผลเชิงจริยธรรมน้อย เหตุผลเชิงจริยธรรมมาก ส่วนตัวแปรตามมี 1 ตัวแปร คือ จิตสาธารณะด้านการถือเงินหน้ามือ

การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในหมู่นักศึกษาที่มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการถือเงินหน้ามือมากกว่า นักศึกษาที่มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างดีน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และ 18 กลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบประเด็นที่สำคัญอีก คือ ในหมู่นักศึกษาที่การศึกษาบิดามารดามาก พบว่า ผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมมาก และมีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างที่ดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการถือเงินหน้ามือมากกว่า ผู้ที่เห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างที่ดีน้อย

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าผลการวิจัยในส่วนนี้ สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.2 ในบางส่วน และในบางกลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักศึกษาที่การศึกษาบิดามารดามาก พบว่า ผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมมาก และมีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างที่ดีมาก มีจิตสาธารณะด้านการถือเงินหน้ามือมากกว่า ผู้ที่เห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างที่ดีน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บิดามารดาที่มีการศึกษาสูง มีการสั่งสอนฝึกอบรมบุตรธิดาให้เป็นผู้มีเหตุผลเชิงจริยธรรม พร้อมทั้งเป็นแบบอย่างในการดูแลสาธารณะสมบัติ ถือเงินหน้ามือปฏิบัติในสังคม จึงทำให้มีการพร่ำสอนบุตรธิดาให้มีจิตสาธารณะด้านถือเงินหน้ามือตามไปด้วย ทั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ วิทย์พัฒนา สีหา (2551;72) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า เหตุผลเชิงจริยธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นต้น

สมมติฐาน 2.3 คาดว่านักศึกษาที่มี การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างมาก มีเหตุผลเชิงจริยธรรมมาก จะมีจิตสาธารณะด้านเคารพสิทธิผู้อื่นมากกว่า นักศึกษาที่มี การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างน้อย มีเหตุผลเชิงจริยธรรมน้อย

ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในการทดสอบสมมติฐานนี้ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ 1) การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง แบ่งเป็น การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างติน้อย การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างตีมาก 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม แบ่งเป็น เหตุผลเชิงจริยธรรมน้อย เหตุผลเชิงจริยธรรมมาก ส่วนตัวแปรตามมี 1 ตัวแปร คือ จิตสาธารณะด้านเคารพสิทธิผู้อื่น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในหมู่นักศึกษาที่มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างตีมาก มีจิตสาธารณะด้านเคารพสิทธิผู้อื่น มากกว่า นักศึกษาที่มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างติน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และ 14 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มนักศึกษาเพศชาย กลุ่มนักศึกษาเพศหญิง กลุ่มนักศึกษาอายุน้อย กลุ่มนักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวน้อย กลุ่มนักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวมาก กลุ่มนักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายครอบครัวน้อย กลุ่มนักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายครอบครัวมาก กลุ่มนักศึกษาที่เป็นลูกคนที่ 1 กลุ่มนักศึกษาที่เป็นลูกคนที่ 2 กลุ่มนักศึกษาที่มีสมาชิกครอบครัวน้อย กลุ่มนักศึกษาที่การศึกษาศึกษาปริญญาตรี กลุ่มนักศึกษาคณะครุศาสตร์ กลุ่มนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และกลุ่มนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าผลการวิจัยในส่วนนี้ สนับสนุนสมมติฐานที่ 2.3 ในบางส่วน และในบางกลุ่มย่อย คือ ในกลุ่มรวมพบว่า ในหมู่นักศึกษาที่มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างตีมาก มีจิตสาธารณะด้านเคารพสิทธิผู้อื่น มากกว่า นักศึกษาที่มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างติน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการเห็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่นเป็นสาเหตุทำให้นักศึกษามีจิตสาธารณะด้านเคารพสิทธิผู้อื่นตามไปด้วย

สรุปเปรียบเทียบสมการตัวทำนายสำคัญของจิตสาธารณะ

สมมติฐานชุดที่ 3 คาดว่าสมการทำนายที่มีกลุ่มตัวทำนายสำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านประสบการณ์ และปัจจัยด้านลักษณะทางจิต จะเป็นตัวทำนายสำคัญของจิตสาธารณะของนักศึกษาต่างกันอย่างน้อย 5 %

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ชนิดแบบ Enter และ Stepwise ซึ่งทำการวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะในกลุ่มรวม ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะจิตสาธารณะ มีตัวทำนายที่สำคัญในแต่ละชุดตัวทำนายต่างกันอย่างน้อย 5 % ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานดังนี้

ประการที่ 1 จิตสาธารณะด้านการใช้สาธารณสมบัติ ตัวทำนายชุดที่หนึ่ง มีเพียง 1 ตัว คือ การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง มีน้ำหนักทำนาย ค่าเบต้า (β) .163 ค่าร้อยละการทำนายเป็น 29.0 ไกล่เคียงกับการศึกษาของ กุหลาบ ไทรโพธิ์ (2546:102) การเห็นแบบอย่างการรักษาความสะอาดจากครอบครัว มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักษาความสะอาด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การเห็นแบบอย่างที่ดีจะทำให้นักศึกษาที่มีจิตสาธารณะด้านการใช้สาธารณสมบัติ ตามไปด้วย

ส่วนชุดที่สองมีตัวทำนาย 2 ตัวแปร คือ พื้นฐานประสบการณ์ และ เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นตัวทำนายสำคัญ มีน้ำหนักทำนาย ค่าเบต้า (β) .177 และ .138 ตามลำดับ ค่าร้อยละการทำนายเป็น 46.0 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเป็นผู้มีพื้นฐานประสบการณ์ดีที่เหมาะสม หล่อหลอมให้เป็นผู้ที่มีจิตลักษณะที่ดี พร้อมทั้งเป็นผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมด้วย จึงทำให้เป็นผู้ที่มีจิตสาธารณะด้านการใช้สาธารณสมบัติมากตามไปด้วย

ประการที่ 2 จิตสาธารณะด้านการถือเงินหน้าที่ ตัวทำนายชุดที่หนึ่งมี 2 ตัวแปร คือ การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง และ พื้นฐานทางจิต มีน้ำหนักทำนาย ค่าเบต้า (β) .323 และ .096 ตามลำดับ ค่าร้อยละการทำนายเป็น 13.0 ไกล่เคียงกับการศึกษาของ เจษฎา หนูรุ่ง (2551: 99) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะด้านถือเงินหน้าที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้ ลักษณะมุ่งอนาคต และ สุขภาพจิต ซึ่งหมายถึงตัวแปรพื้นฐานทางจิต ซึ่งหมายถึงจิตลักษณะที่ดีที่น่าปรารถนา ทั้งนี้จึงมีความหมายรวมถึง การมีจิตสาธารณะด้านการถือเงินหน้าที่ในการดูแลสาธารณะสมบัติด้วยกัน

ส่วนตัวทำนายชุดที่สอง มี 2 ตัวแปร คือ พื้นฐานประสบการณ์ และ เหตุผลเชิงจริยธรรม มีน้ำหนักทำนาย ค่าเบต้า (β) .352 และ .108 ตามลำดับ ค่าร้อยละการทำนายเป็น 12.0 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พื้นฐานประสบการณ์ หล่อหลอมให้มีจิตใจดีงาม พร้อมทั้งมีเหตุผลเชิงจริยธรรม ดังนั้นจึงทำให้มีจิตสาธารณะด้านการถือเงินหน้าที่ดีตามไปด้วย

ประการที่ 3 จิตสาธารณะด้านเคารพสิทธิผู้อื่น ตัวทำนายชุดที่หนึ่ง มี 1 ตัวแปร คือ การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง น้ำหนักทำนาย ค่าเบต้า (β) .257 ค่าร้อยละการทำนายเป็น 68.0 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเห็นแบบอย่างที่ดีมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ดีที่น่าปรารถนา จึงทำให้มีลักษณะทางจิตพฤติกรรมที่ดีที่น่าปรารถนา คือ จิตสาธารณะด้านเคารพสิทธิผู้อื่นตามไปด้วย

ส่วนตัวทำนายชุดที่สองมี 1 ตัวแปร คือ พื้นฐานประสบการณ์ น้ำหนักทำนาย ค่าเบต้า (β) .230 ค่าร้อยละการทำนายเป็น 61.0 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พื้นฐานประสบการณ์ที่ดี เช่น การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง และประสบการณ์ทางสังคมที่เหมาะสม มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ดีที่น่าปรารถนาของบุคคล จึงทำให้มีพฤติกรรมที่ดีที่น่าปรารถนา คือ การมีจิตสาธารณะด้านเคารพสิทธิผู้อื่นตามไปด้วย

เปอร์เซ็นต์การทำนายที่ต่างกัน มีดังนี้ (1) จิตสาธารณะด้านการใช้สาธารณสมบัติ ตัวทำนายชุดที่หนึ่ง ร้อยละการทำนายเป็น 29.0 ชุดที่สอง ร้อยละการทำนายเป็น 46.0 (2) จิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่ ชุดที่หนึ่ง ร้อยละการทำนายเป็น 13.0 ชุดที่สอง ร้อยละการทำนายเป็น 12.0 (3) จิตสาธารณะด้านเคารพสิทธิผู้อื่น ชุดที่หนึ่ง ร้อยละการทำนายเป็น 68.0 ชุดที่สอง ร้อยละการทำนายเป็น ร้อยละ 61.0

3. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ประการที่ 1 มหาวิทยาลัยควรพัฒนาเสริมสร้างให้ นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีที่เหมาะสม ตลอดจนมีโครงการฝึกอบรมทางจิตพฤติกรรม เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะด้านการใช้สาธารณสมบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ประการที่ 2 มหาวิทยาลัยควรมีการจัดโครงการพัฒนาจิตพฤติกรรมให้แก่นักศึกษาทั้งในกลุ่มรวมและนักศึกษากลุ่มย่อย ด้านจิตลักษณะที่ดีที่น่าปรารถนา เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เพื่อเสริมสร้างพัฒนาจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่ในการดูแลสาธารณสมบัติของมหาวิทยาลัย

ประการที่ 3 มหาวิทยาลัยควรจัดให้โครงการพัฒนาเสริมสร้างประสบการณ์ทางสังคมที่ดี ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาการรับรู้สิทธิของตนเองและสิทธิของบุคคลอื่นที่มีต่อสาธารณสมบัติภายในมหาวิทยาลัย

ประการที่ 4 มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมส่งเสริมยกย่องเชิดชู “นักศึกษาต้นแบบด้านคุณธรรม” เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการพัฒนาลักษณะทางจิตที่ดีที่น่าปรารถนา คือจิตสาธารณะด้านการใช้สาธารณสมบัติ เป็นต้น

ประการที่ 5 มหาวิทยาลัยควรมีการจัดกิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูบุตรธิดา ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ในหมู่นักศึกษาที่การศึกษาบิดามารดาสูง พบว่า เป็นผู้ที่มี

เหตุผลเชิงจริยธรรมมาก มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างที่ดีมาก ซึ่งทำให้มีลักษณะทางจิตที่ดี คือ การมีจิตสาธารณะด้านการถือเป็นเรื่องที่มากตามไปด้วย

ประการที่ 6 มหาวิทยาลัยควรพัฒนาพัฒนานักศึกษาทั้งหมด เช่น การประกาศยกย่องเชิดชู “นักศึกษาต้นแบบ” เพื่อให้ นักศึกษามีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างที่ดี ด้านการเคารพสิทธิเพื่อ นักศึกษาด้วยกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาจิตลักษณะ คือ จิตสาธารณะด้านเคารพสิทธิผู้อื่น เป็นต้น